

KUULUTUS MAASTOLIIKENNELAIN MUKAISESTA PÄÄTÖKSESTÄ

Päätöksen antaja

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päiväys

19.12.2018

Dnro

POKELY/353/2016

Esityksen tekijä

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Esitys

Maastoliikennelain (1710/1995) 8 §:n mukaisen kiellon asettaminen moottorikäyttöisten ajoneuvojen käytölle rajatulla jääpeitteisellä alueella Orivedellä, Jänisselän alueella.

PÄÄTÖS

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus asettaa maastoliikennelain 8 §:n mukaisen moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskevan kiellon Jänisselän alueelle päätöksestä tarkemmin ilmenemin poikkeuksin.

KIELLON VOIMAANTULO

Päätöksen mukainen kieltö tulee voimaan sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu. Maastoliikennelain 10 §:n nojalla kieltö tulee voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kuulutusaika

20.12.2018-11.1.2019

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Päätöksen nähtävillä olo

Kuulutus ja päätösasiakirjat ovat nähtävillä Rääkkylän kunnantalolla osoitteessa Kinnulantie 1, 82300 Rääkkylä sekä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa, osoitteessa Kauppakatu 40 B, 80101 Joensuu. Lisäksi tämä kuulutus ja päätösasiakirjat löytyvät myös Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen verkkosivuilta www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala > ajankoh- taista > kuulutukset

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa lakimies Suvi Karppinen Pohjois-Karjalan ELY-keskus, puh. 050 3963679, suvi.karppinen@ely-keskus.fi sekä luonnonsuojeluasiantuntija Mika Pirinen, puh. 029 5026214, mika.pirinen@ely-keskus.fi

MAASTOLIKENNELAIN MUKAINEN KIELTO OSALLE ORIVETTÄ

ESITYKSEN TEKIJÄ

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

VIREILLETULO

15.3.2018 esitelty osakaskunnan vuosikokouksessa

ESITYS

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöhemmin ELY-keskus) esittää maastoliikennelain (1710/1995) 8 §:n mukaisen moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskevan kiellon asettamista rajatulle jää peitteiselle vesialueelle osalle Orivettä.

Moottoriliikenne esitetään kiellettäväksi vuosittain 1.1.-15.4. väliseksi ajaksi. Esityksen mukaan kiello ei tulisi koskemaan maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 1 kohtaa viranomaisten tehtävien suorittamista eikä 4 kohdan mukaista ammatin vaatimaa liikkumista (kalastus). Lisäksi alueella sallitaan väylän hoitoon liittyvät työt ja tähän liittyvä liikkuminen.

Esitetty kielloalue on Orivedellä ja se kuuluu Niemisen-Venturin osakaskunnan hallinnoimaan vesialueeseen. Alueen pinta-ala on 365 hehtaaria Jänisselän alueella.

Perustelut

Rajoitusalueen muodostaminen on perusteltua saimaannorpan suojelun vuoksi. Kiellon tarkoituksena on edistää saimaannorpan lisääntymistä sekä estää lajiin kohdistuvaa häirintää. Saimaannorppa on luonnonsuojelulain (1096/1996) 37 ja 38 §:n mukaisesti rauhoitettu laji. Samaisen lain 47 §:n mukaan suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan heikentäminen on kielletty. Saimaannorppa kuuluu myös luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteissä II ja IV mainittuihin lajeihin, jotka vaativat tiukkaa suojelua. Laji on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja siihen kohdistuu suuri sukupuuton riski.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet yleisesti nähtävillä Rääkkylän kunnantalon ilmoitustaululla sekä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ilmoitustaululla ja verkkosivuilla 16.10.2018–1.11.2018 välisen ajan. Esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 15.10.2018 Karjalainen -lehdessä.

19.12.2018

Lausunnot

Esityksestä pyydettiin lausunnot:

- Itä-Suomen poliisilaitokselta
- Liikenneviraston sisävesiväylät -yksiköltä
- Metsähallitukselta
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta
- Rääkkylän kunnalta
- vesialueen omistavalta osakaskunnalta
  - o Niemisen-Venturin osakaskunta

Kaikki em. tahot myös antoivat lausuntonsa.

Itä-Suomen poliisilaitos esittää, että myös Metsähallituksen erätarkastajien liikkuminen työtehtävissään moottoriajoneuvoilla kyseisellä kieltoalueella olisi sallittua. On oletettavaa, että kiellon alaisella alueella tapahtuvaa liikkumista seurataan tarkasti. Jo tästäkin syystä poliisi pitää tärkeänä, että kieltoalue merkitään huolellisesti ja näkyvästi sekä riittävän tiheään siten, että alueella liikkuva tietää mistä kieltoalue alkaa ja mihin se päättyy.

Liikenneviraston sisävesiväylät –yksikkö toteaa, että esitetyllä kieltoalueella ei sijaitse vesilain mukaisia yleisiä kulkuväyliä, mutta kieltoalue sijoittuu Liikenneviraston Haukivesi – Joensuu väylän välittömään läheisyyteen. Esitetylle kieltoalueelle sijoittuu Liikenneviraston kaksi kiinteää vesiliikenteen turvalaitetta; Haukivesi – Joensuu väylän kaksi linjamerkkiä. Esitetyllä kiellolla ei ole vaikutuksia alueella kulkeville vesikulkuneuvoille ja väylän hoitoon liittyvä liikkuminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla sallitaan. Liikennevirastolla ei ole huomautettavaa esitetystä maastoliikennelain mukaisesta kiellosta jääpeitteiselle vesialueelle.

Metsähallitus katsoo, että Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen esittämä maastoliikennelain (1710/1995) 8 §:n moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskevan kiellon asettaminen rajatulle jääpeitteiselle vesialueelle rajattuna aikana (1.1.-15.4. väliseksi ajaksi) on perusteltua.

Jänisselän alue, johon nyt esitettävä rajoitusalue kuuluu, on saimaannorpan tärkein pesimä- ja elinalue Pohjois-Karjalassa. Alueella elää 3-5 norppayksilöä. Alueella on niin saimaannorpan poikas- kuin makuupesiä sekä karvanvaihtoaikaisia makuukiviä. Saimaannorppa on herkimmillään häiriöille tammikuusta huhtikuuhun, kun emot etsivät sopivaa pesäpaikkaa, synnyttävät ja imettävät kuutteja rantakinoksiin kaivamissaan pesissä. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen esittämän moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskevan kiellon tarkoituksena on edistää saimaannorpan lisääntymistä sekä estää lajiin kohdistuva häirintä.

Metsähallitus pitää moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskevan kiellon asettamista Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen esityksen mukaisesti perusteltuna korostaen lisäksi, että myös perustettujen luonnonsuojelualueiden sekä valtion omistamien ja Metsähallituksen hallinnassa olevien suojeluun varattujen alueiden hoidossa ja saimaannorpan pesälaskennassa sekä muissa saimaannorpan kannan hoitoon liittyvissä tehtävissä liikkuminen tulee olla sallittua moottorikäyttöistä ajoneuvoa (moottorikelkkaa ja kelirikkoalusta) hyväksikäyttäen.

19.12.2018

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pyytää kiinnittämään huomiota erityisesti kieltoalueen turvallisiin kiertämismahdollisuuksiin ja kiellosta informoimiseen. Iso-Laitasaaren kiertäminen Jänisselän puolelta ohjaa lähelle kaupparenkulun väylää. Nykyisestä poiketen väylää on tavoitteena pitää tulevaisuudessa auki läpi talven. Kiertäminen mantereen puolelta Vehkalahden kautta voi puolestaan olla vaarallista salmessa virtaavan veden takia. Moottorikelkkaliikenteen ohjautuminen mannerrannalle voi lisätä myös häiriötä salmen useille vapaa-ajan asunnoille. Kieltoalueen kiertäminen turvallista reittiä voi nousta haasteeksi etenkin satunnaisille alueella kelkkailijoille, jotka eivät ole kuulleet kiellosta ja varautuneet etukäteen alueen kiertämiseen. Detaljina Pohjois-Karjalan maakuntaliitto huomauttaa, että liikkumisrajoituskartta on vanhentunut. Tämä voidaan todeta muun muassa siitä, että nykyisin luonnonsuojelualue kattaa liki koko Iso-Laitasaaren, kun kartassa vain saaren koillispuolen.

Rääkkylän kunta toteaa, että suunniteltu moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskeva kiello on norpan suojelun kannalta oikean suuntainen. Kunta edellyttää, että rajoituksen voimaan tulon jälkeen rantarakentamisen aiheuttamaa jääteliikenteen oletettua lisääntymistä ei voida enää käyttää rantarakentamista rajoittavana argumenttina, koska jatkossa moottoriliikennettä ei rajoitetulla alueella enää tapahdu.

Osakaskunnan lausunto

Niemisen-Venturin osakaskunta toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Niemisen-Venturin osakaskunta on pannut tyytyväisenä merkille, että uhanalaisen saimaannorpan kannan elvyttämistoimet ovat tuottaneet tulosta ja Jänisselän alueesta on muodostunut saimaannorpan tärkein pesimä- ja elinalue Pohjois-Karjalassa. Samoin entistä myönteisempi suhtautuminen saimaannorppaan on aistittavissa yleisesti ja erityisesti kesäasukkaiden piirissä. Verkkokiellorajoitusten lisäksi on nähty tarpeellisenä rajoittaa häiritsevää moottoriliikennettä herkimmillä pesimäalueilla pesinnän onnistumiseksi ja norppakannan kasvattamiseksi ja leviämiseksi yhä pohjoisemmaksi.

Osakaskunta suhtautuu edellä mainittuihin toimenpiteisiin myönteisesti edellyttäen kuitenkin, että talvikalastajien liikkumista ei kohtuuttomasti rajoiteta. Tässä tarkoituksessa yhteisiä keskusteluja on käyty ELY-keskuksen edustajien kanssa ja osakaskunnan näkemyksen mukaan keskusteluissa esille tulleet toiveet on suunnitelmassa huomioitu. Lisäksi osakaskunta edellyttää, että rajoitusalueen merkitsemisessä maastoon huomioidaan myös maisemalliset tekijät.

Niemisen-Venturin osakaskunta haluaa lisäksi korostaa tiedottamisen merkitystä voimaan tulevasta rajoituksesta. Tiedottamisen pitäisi kohdistua myös entistä enemmän tavallisiin talviliikkujiin, että herkimät pesimäalueet osattaisiin jättää rauhaan.

Lausunnon liitteessä Niemisen-Venturin osakaskunta tuo esille seuraavia seikkoja ja huolen aiheita koskien saimaannorpan suojelutoimenpiteitä:

- Voimassaolevaan verkkokielloalueeseen kuuluu tällä hetkellä matalia lahtia (alle 3 m:n syvyys), joiden merkitys norpan suojelulle on vähäistä, mutta kevään ja alkukesän verkkokalastajille tärkeää. Osakaskunta toivoo, että näistä epäkohdista suunnitelmia laativat viranomaiset ottavat riittävän aikaisessa vaiheessa ennen sopimuskauden päättymistä yhteyttä osakaskuntaan rajoitusalueiden täsmentämiseksi uuteen sopimukseen.

19.12.2018

- Moottoriliikenteen rajoittamisen on jatkossakin koskettava ainoastaan pesinnän kannalta herkimpiä alueita ja ainoastaan jääpeitteisenä aikana.
- Vesialueen omistajista monet näkevät tällä hetkellä uhkakuvana rajoitusten jatkuvan lisääntymisen koskien niin liikkumista kuin kalastustakin. Koska norppakanta on viime vuosina kehittynyt varsin suotuisasti, osakaskunta toivoo, että uusiin rajoituksiin ja vanhojen rajoitusten laajentamiseen käytetään hyvin tarkkaa harkintaa.
- Osakaskunta kiinnittää myös huomiota siihen, että osakaskunnan vesialueella on kieltoja ja rajoituksia noudatettu täsmällisesti eikä pyydysten aiheuttamia norppakuolemia tiettävästi ole tapahtunut.

Muistutusmenettely

Esityksen johdosta ei jätetty muistutuksia.

PÄÄTÖS

Pohjois-Karjalan ELY-keskus päättää asettaa maastoliikennelain 8 §:n mukaisen moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttöä koskevan kiellon karttaliitteessä rajatulle jääpeitteiselle vesialueelle Orivedellä, Jänisselän alueella (liite). Kielto on voimassa vuosittain 1.1.-15.4 välisen ajan.

Poikkeukset rajoituksesta

Kielto ei koske:

- 1) poliisin, tullilaitoksen tai rajavartiostolaitoksen virkatehtäviä tai sairaankuljetuksen taikka palo- ja pelastustoimen tehtäviä;
- 2) kalastuksen vaatimaa, siitä merkityksellisen osan toimeentulostaan saavan henkilön kulkemista moottorikelkalla lumipeitteen aikana;
- 3) väylän hoitoon liittyvät työt ja tähän liittyvä liikkuminen sekä
- 4) Metsähallituksen erätarkastajien liikkumista alueella.

Perustelut

Maastoliikennelain (1710/1995) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä haittoja, joita luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinoille, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle taikka yksityiselle edulle aiheutuu moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttämisestä maastossa ja moottorikelkkailureitillä, sekä edistää liikenneturvallisuutta.

Kyseessä oleva maastoliikennelain mukainen kielto jääpeitteisellä vesialueella on 1 §:n mukaisten haittojen ehkäisemiseksi tarpeen seuraavista syistä:

Saimaannorppa on luokiteltu viimeisimmässä Suomen lajien uhanalaisuustarkastelussa erittäin uhanalaiseksi (EN) ja säädetty luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavaksi lajiksi. Lisäksi se on luonnonsuojelulain 37 ja 38 §:n mukaisesti rauhoitettu laji, joka kuuluu myös luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteissä II ja IV (a) mainittuihin lajeihin. Saimaannorppaan kohdistuu erittäin suuri sukupuuton riski. Kiellolla edistetään saimaannorppakannan elpymistä ja vähennetään erityisesti pesintään kohdistuvaa häiriötä.

19.12.2018

Saimaannorpan talvikannan koko oli vuonna 2018 noin 380-400 yksilöä, joista lisääntymiskykyisiä naaraita noin 109. Norppakannan suurimpia uhkia ovat pieni populaatiokoko, kalanpyydykset, ilmastonmuutos, sukusiitosheikkous sekä rantarakentamisesta ja muusta ihmistoiminnasta aiheutuva pesinnän häirintä. Norpan häiriöttömän pesinnän turvaamisella on sen lisääntymismenestyksen kannalta huomattava merkitys niin Orivedellä, kuin muillakin lisääntymisalueilla. Orivesi-Pyhäselkä on maailmanlaajuisesti merkittävä saimaannorpan elinalue, jolla arvioidaan elävän n. 9-13 saimaannorppaa (joista Natura-rajauksen sisällä 7-10 yksilöä) eli noin 3 % koko kannasta. Alue on norpan pohjoisin lisääntymisalue ja se on valittu Natura-verkoston ensisijaisesti saimaannorpan suojelemiseksi.

Pesimäaikainen häiriö on saimaannorpalle huomattavasti haitallisempaa kuin häiriö avoveden aikaan. Saimaannorpan pesimärauha häiriintyy helposti vieraista äänistä tai askelten tärinästä aiheuttaen pakoreaktion. Emon usein toistuvat pakoon sukeltamiset haittaavat imetystä, minkä seurauksena poikasen vieroituspaino jää alhaiseksi ja hengissä säilymisen mahdollisuus alenee. Kuuttien usein toistuvat sukeltamiset voivat aiheuttaa niiden kylmettymisen ja kuoleman. Populaatiobiologisesti pesinnän häiriö alkaa haitata kantaa, jos se aiheuttaa pesäpoikaskuolleisuutta. Pesinnän kannalta erityisen haitallista on moottorikelkkailu, sillä kelkan melu kantaa kauas. Nopeasti liikkuva kelkkailija saattaa pahimmillaan häiritä useitakin pesiviä norppia yhdellä ajelulla.

Maastoliikennelain 8 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määräjän tai toistaiseksi.

Maastoliikennelain mukainen kielto sallii muun muassa sen, että kalastuksen vaatimaan, siitä merkityksellisen osan toimeentulostaan saava henkilö voi kulkea moottorikäyttöisellä ajoneuvolla kieltoalueella. ELY-keskus katsoo, että tällainen merkityksellisen osan toimeentulosta kalastuksella saava henkilö katsotaan kalastuslain (379/2015) 87 §:n mukaan olevan rekisteriin merkitty kaupallinen kalastaja, joka samaisen lain 88 §:n mukaan kuuluu kaupallisen kalastajan ryhmiin I tai II.

Kiellon voidaan katsoa osaltaan toteuttavan saimaannorpan suojelutavoitteita. Se edistää norppien talvista pesimärauhaa alueella olosuhteissa, joissa alueen talviaikainen käyttöpaine on nykyistä voimakkaampaa. Lisäksi kielto toteuttaa Saimaannorpan suojelun strategiaa ja toimenpidesuunnitelmaa (Ympäristöministeriö 2017), jossa on todettu tarve asettaa rajoituksia moottoriajoneuvolla ajamiselle jääpeitteisenä aikana saimaannorpan pesinnän kannalta häiriöherkkien alueiden suojaamiseksi ihmislähtöiseltä häiriöltä.

Päätöksen mukaisen kiellon voimaantulo

Tämän päätöksen mukainen kielto tulee voimaan sen jälkeen, kun päätöksestä on tiedotettu ja se on voimassa toistaiseksi.

ELY-keskus määrää maastoliikennelain 10 §:n nojalla, että kielto tulee voimaan muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Rajoituksen merkitseminen maastoon

19.12.2018

Maastoliikennelain 11 §:n 1 momentin mukaan alueellinen kiello on merkittävä alueelle, jota se koskee, tai sen läheisyyteen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee määrätä merkitsemisestä kielloa koskevassa päätöksessä. Jollei merkitsemisestä ole päätöksessä muuta määrätty, kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Pohjois-Karjalan ELY-keskus tulee vastaamaan kielloalueen merkitsemisestä.

Kielloalueen merkitsemistä varten Pohjois-Karjalan ELY-keskus on 28.11.2018 hakenut Liikennevirastolta väyläpäätöstä, sillä kielloalue ei sijoitu vesilain mukaisille yleisille kulkuväylille, mutta alue sijoittuu Liikenneviraston Haukivesi - Joensuun väylän välittömään läheisyyteen. Liikennevirasto on 10.12.2018 antanut väyläpäätöksen, jossa Liikennevirasto vahvistaa uudet kelluvat turvalaitteet. Päätöksen mukaan rajoitusalue tulee merkitä kesäkuun 2019 loppuun mennessä.

Maastoliikennelain 11 §:n 2 momentin mukaan kielloa tai rajoitusta osoittavat merkit saadaan asettaa toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle riippumatta alueen omistajan tai haltijan suostumuksesta, jos merkeistä ei aiheudu omistajalle tai haltijalle mainittavaa haittaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut sekä maastoliikennelaki 10-11 §
Maastoliikenneasetus 2-6 §
Hallintolaki 31 § ja 34 §

PÄÄTÖKSESTÄ KUULUTTAMINEN

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa päätöksestä kuuluttamalla sanomalehti Karjalaisessa sekä Rääkkylän kunnan ilmoitustaululla ja ELY-keskuksen verkkosivuilla. Kiellon voimaantulosta tiedotetaan uudelleen, kun se on ajankohtaista.

Päätöstä koskevat tiedot ovat saataville Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta ja Rääkkylän kunnanvirastosta niin kauan kuin rajoitus on voimassa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt Lakimies Suvi Karppinen ja ratkaissut Yksikön päällikkö Ari Heiskanen.

Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

kartta rajoitusalueesta
valitusosoitus

Jakelu

Itä-Suomen poliisilaitos
Liikennevirasto Lappeenrannan sisävesiväylät -yksikkö

Päätös

7 (7)

19.12.2018

POKELY/353/2016

**Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Metsähallitus
Rääkkylän kunta
Niemisen-Venturin osakaskunta**

Tämä asiakirja POKELY/353/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/353/2016 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Heiskanen Ari 19.12.2018 13:49

Esittelijä Karppinen Sivi 19.12.2018 13:07

VALITUSOSOITUS

Liite

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siitä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää lämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä arkipäivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valitusaika päättyy 18.01.2019.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Lähettäjän vastuulla asiakirjat voi lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virkajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmä on osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle ja siinä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa;
- päätös, johon muutosta haetaan;
- millä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla). Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Itä-Suomen hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite	PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite	Minna Canthin katu 64, KUOPIO
Sähköposti	ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihe	029 56 42500

VALITUSOSOITUS

Telekopio
Virastoaika

029 56 42501
8.00 – 16.15

Liite